

Monitoring VMP – Bijdrage van het Steunpunt Duurzaam Materiaalbeheer

1. Doel

In een complex en langetermijn transitieproces kan bijsturing (van 'governance' structuur, prioriteitsstelling, concrete acties, etc.) noodzakelijk blijken. De studie moet toelaten een beter zicht te krijgen op de stand van zaken, helpen eventuele tekorten en verbeterpunten te duiden, beter inzicht te krijgen in wat randvoorwaarden en kritische succesfactoren zijn, motivaties van spelers en eventuele weerstanden signaleren. Rekening houdend met de verandering en complexiteit eigen aan transitie, is deze opdracht gericht op leren en op participatie/interactie. Naast leren om te verbeteren, is een bijkomend motief van deze opdracht tegemoet komen aan de vraag naar het afleggen van verantwoording. Maakt het programma een verschil? De benchmark en programma-evaluatie moeten daarnaast ook de aanzet vormen voor het opstellen van een toegankelijk jaarverslag over het Vlaams Materialenprogramma.

Visie op de opdracht door SuMMa:

Er is nood aan een programma- evaluatie, maar ook aan een collaboratief/reflectief proces.

Programma-evaluatie: eerder tussentijdse analyse en beoordeling van het proces en de organisatie, dan evaluatie van de uitkomsten van het VMP. Omwille van de korte voorgeschiedenis van dit complex en divers netwerk, kunnen nog geen grote realisaties en impacts op het materiaalendomein verwacht worden.

Appreciatieve benadering: i.p.v. aantonen “dat het VMP werkt”, het potentieel aantonen dat het kan werken in de toekomst: waar zitten hefboomen voor vooruitgang en verbetering en hoe kunnen de actoren in het VMP daar zelf mee aan de slag gaan?

2. Inhoud

- Via waarderings- en tevredenheidsonderzoek bij de betrokken actoren, nl. nagaan of het VMP tegemoet komt aan behoeften aan beleid, bevragen of het VMP effectief en efficiënt kán zijn gegeven de huidige focus/aanpak/timing/ ..., identificeren van factoren die de legitimiteit van het programma ondersteunen/ondermijnen.
- Via actie-onderzoek, nl. door de juiste vragen te stellen en mensen in kleine groepen samen te zetten, wordt een denkproces in gang gezet. Dit actie-onderzoek wordt in een eerste fase (2013) “low key” gehouden, d.w.z. dat het zich beperkt tot reflectie op gang brengen over interne werking binnen beperkte groepen. In een evt. LT opvolging zal dit actie-onderzoek een prominentere rol krijgen.

Er zullen twee kaders worden gebruikt voor de evaluatie:

- Vanuit een bestuurskundige invalshoek: analyseren en beoordelen van VMP als beleidsprogramma;
- Vanuit een multi-actor governance invalshoek: analyseren en beoordelen van VMP als samenwerkingsverband tussen actoren.

Beide kaders beschouwen we als wederzijds constitutief. Vandaar dat onderzoekers van RL1 en van RL9 interdisciplinair samenwerken aan deze KT opdracht.

Stap 1: Opstellen van een situering van de case. (a) Beschrijven van het beleids- en juridisch kader waarin VMP past. (b) Netwerkanalyse: Inventariseren van de betrokken actoren en acties in het VMP, identificatie van de meest actieve elementen en “afhakers”...

Korte termijn opdracht SuMMA

Stap 2: Exploratieve fase: via diepte-interviews met een beperkt aantal geselecteerde sleutelfiguren in de werking van het VMP.

Stap 3: Verwerken van de voorlopige resultaten van de exploratieve fase in een tussentijds rapport. Terugkoppeling van de resultaten naar de opdrachtgever en de stuurgroep, en afstemming over de volgende onderzoeksfase.

Stap 4: Voorstel van een lange termijn studie- en begeleidingstraject aan de stuurgroep en geïnteresseerde actoren van het VMP.

Stap 5: Interactieve fase: kleine, heterogene analyse- en reflectiegroepen (mensen die behoren tot verschillende niveaus, hefboomen en acties); actie-onderzoek om generatieve gesprekken over een verbeterde werking van het VMP op gang te brengen.

Stap 6: Rapportering aan de stuurgroep van de voorafgaande stappen en daaruit gedistilleerde werkhypothesen voor de optimalisering van de VMP werking en structuur.

3. Uitvoering

- *Werkdocument (september 2013)*: terugkoppeling op de exploratieve fase (diepte-interviews, document analyse), in functie van het plan van aanpak van de fase die daarop volgt; te presenteren aan de opdrachtgever en ev. andere betrokkenen.
- *Ontwerprapport (december 2013)*: integraal rapport waarin de case gesitueerd wordt, waarin de resultaten van de eerste exploratieve fases worden geïntegreerd en waarin ook wordt vooruitgeblikt naar mogelijkheden om “evaluatie VMP” verder te zetten in het lange termijn onderzoek van SuMMA. Te bespreken met de opdrachtgever en met de VMP stuurgroep.
- *Finaal caserapport (midden 2014)*: geactualiseerde versie van het ontwerp-caserapport waarin de resultaten van de exploratieve en evt. interactieve fases, alsook die van het lange termijn vervolgonderzoek worden verwerkt.

Het geschatte aantal mandagen voor deze KT opdracht bedraagt:

- Voor UA-PSW (RL1): 34
- Voor HUB (RL9): 34